

RAN-1901130703040002
M.A.(Sem.-III) Examination March - 2026
Industrial Economics-3 (Labour Economics) (EC-03)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) જમણી બાજુ પર દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. Figure of the right indicate full marks of the questions. (3) પ્રશ્ન-1 ફરજિયાત પ્રશ્ન છે. Question 1 is compulsory.	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર.1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ આપો. 10**
1. બાળમજૂરી સંબંધિત ચાર્ટર્ડ હેલ્પ લાર્ડન નંબર જણાવો.
 2. વેતનનીતિનો અર્થ જણાવો.
 3. બુદ્ધિધનનું ધોવાણ એટલે શું?
 4. પ્રચ્છન્ન બેકારી એટલે શું?
 5. ભારતમાં શિક્ષિત બેકારી દૂર કરવા માટે તમે કયા સુચનો કરશો?
- પ્ર.2. ભારતમાં સ્ત્રીશ્રમિકોની સમસ્યાઓ જણાવી તેને સરંક્ષણ માટેના કાયદાઓની ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.2. અ. લઘુત્તમ વેતન સમજાવો. 07**
- બ. ભારતમાં વેતન ભિન્નતા સમજાવો. 06**
- પ્ર.3. રાષ્ટ્રિય આવકમાં વેતનના હિસ્સા અંગેના વિવિધ અભિગમોની ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર.3. ભારતમાં વિવિધ પંચવર્ષીય યોજનાઓ દરમિયાન રોજગાર નીતિની ચર્ચા કરી તેનું મૂલ્યાંકન કરો. 13**
- પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) 14**
1. શ્રમબજાર અને વસ્તુબજાર વચ્ચેનો તફાવત
 2. જીવનયોગ્ય વેતન
 3. ભારતમાં વેતન મંડળ
 4. બેકારીના કારણો.

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following questions in brief. 10**
1. State the Child helpline number related to child labour.
 2. State the meaning of wage policy.
 3. What is brain drain?
 4. What is hidden unemployment?
 5. What suggestions would you make to eliminate educated unemployment in India?

- Q.2. State the problems of women workers in India and discuss the laws for their protection. 13**

OR

- Q.2. A. Explain minimum wage. 07**
B. Explain wage differential in India. 06

- Q.3. Discuss the different approaches regarding the share of wages in national income. 13**

OR

- Q.3. Discuss and evaluate the employment policy during various five-year plans in India. 13**

- Q.4. Write a short note. (Any two) 14**
1. Difference between labour market and goods market
 2. Living wage
 3. Wage board in India
 4. Causes of unemployment
